

Parashat Vayakhel **Freedom in Holiness** **Rabbi Shai Finkelstein**

רש"ר הירש פרק לח פסוק ח

טעם עמוק יש בעובדה, שאותו כלי הקודש שהיה מיועד ל"קידוש ידים ורגלים", כלומר ל"קידוש מוסר המעשה והשאיפה" (עי' פי' לעיל ל, יז), היה עשוי ממראות, היינו מכלים שתכליתם להבליט את הופעתו החושנית - גופנית של האדם כדבר שיש להתבונן בו במיוחד. נמצאנו למדים, שהחושניות שבהווייה האנושית הגופנית - לא זו בלבד שאינה מוצאת מכלל הקידוש הבא מן המקדש, אלא דווקא היא הדבר הראשון והעיקרי שהקידוש חל עליו. יתר על כן, החושניות היא ביסודו של דבר אותה תכונה של ההווייה האנושית, המאפשרת בראש ובראשונה את החירות המוסרית של השאיפה לקדושה. דבר זה בולט בדברים שבהם מתאר הכתוב את הכיור בפרשת הסוטה (עי' פי' במדבר ה, יז), ויש לכך משמעות גדולה. ושמא פירוש הביטוי "במראת הצבאת" הוא, שהמראות אף לא הותכו, אלא הכיור הורכב מן המראות כך שצורתן כמעט שלא שונתה, ועדיין ניתן היה להכיר אותה בכיור. בדרך כלל מן הנמנע למסור כלי הדיוט למלאכת גבוה ללא שינוי צורה, אולם נראה שכאן נעשה הדבר כיוצא מן הכלל, משום הרעיון המוסרי העמוק שבא בו לידי ביטוי.

בעל הטורים פרק לח פסוק ח

במראות. ד' במסורה. במראות הצובאות. ויאמר אלהים לישראל במראות הלילה (בראשית מז ב).

במראות אלהים תרי ביחזקאל (ח ג, מ ב). שאלו הנשים סרו מתאוות העולם ונתנו מראותיהן לנדבת המשכן ונחה עליהם מראות אלהים.

בראשית פרק מו פסוקים ב - ג

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת הַלֵּילָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הֲנִנִי: וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אֲבִיךָ אֶל-תִּירָא מִרְדָּה מִצְרִימָה כִּי-לְגוֹי גָדוֹל אֲשִׁימְךָ שָׁם:

יחזקאל פרק ח פסוק ג

וַיִּשְׁלַח תַּבְנִית יָד וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצַת רֹאשִׁי וַתֵּשֶׂא אֹתִי רוּחַ בֵּין-הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וַתֵּבֵא אֹתִי יְרוּשָׁלַּיִם בְּמִרְאֹת אֱלֹהִים אֶל-פֶּתַח שַׁעַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה צְפוֹנָה אֲשֶׁר-שָׁם מוֹשֵׁב סֹמֶל הַקִּנְיָהּ הַמְּקִנָּה:

יחזקאל פרק מ פסוק ב

בְּמִרְאֹת אֱלֹהִים הֵבִיאֵנִי אֶל-אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְנִיחֵנִי אֶל-הַר גְּבֵה מְאֹד וְעָלְיוֹ כְּמִבְנֵה-עִיר מְנֻגֵּב: